

Zpráva o činnosti katedry národního hospodářství od roku 2015 a výhled na následující období (AS PF UK 10. 11. 2016)

předkládá doc. JUDr. PhDr. Ilona Bažantová, CSc., pověřená vedoucí (od 07/2015)

I. POSTAVENÍ KATEDRY

Výuka ekonomických předmětů na pražské Právnické fakultě se datuje od roku 1784, od roku 1882 – po rozdělení pražské Univerzity na českou a německou část – se konstituovala *Katedra národního hospodářství, finanční vědy a statistiky* s českou vyučovací řečí v čele s Albínem Bráfem a poté s dalšími význačnými prvorepublikovými národohospodáři, např. J. Gruberem, C. Horáčkem; po znovuootevření českých vysokých škol v květnu 1945 byl v čele katedry národního hospodářství K. Engliš. Z oboru národního hospodářství se v minulosti na Právnické fakultě konala specializační SZZK, rigorózní, habilitační i jmenovací řízení. Po roce 1989 došlo k restrukturalizaci katedry a k návratu ke zkrácenému původnímu názvu katedry s důrazem na výuku společenskovedního (ekonomického) základu jako nedílné součásti univerzálního profilu absolventa PF UK.

V současnosti je v rámci platné akreditace na katedře národního hospodářství možné konat I. část SZZK (diplomový zápočet, vedení práce a obhajoba DP), II. SZZK je specializační (z oboru obchodního práva nebo z oboru finančního práva a finanční vědy) a koná se na katedře obchodního nebo finančního práva. Katedra umožňuje splnění dvou specializačních modulů. Oprávnění k habilitačnímu řízení v oboru NH nebylo akreditační komisí již ke konci 90. let 20. st. obnoveno z důvodu nepodání žádosti. Po roce 1989 katedra nezajišťuje ani státní rigorózní zkoušku, ani doktorský studijní program.

II. PEDAGOGICKÁ ČINNOST

Cílem výuky je, aby studenti byli schopni, na základě pochopení principů fungování tržní a tržně-smíšené ekonomiky, úlohy státu a cílů a nástrojů hospodářské politiky, se orientovat při svém dalším studiu soukromého i veřejného práva v institucionálním a regulatorním rámci národního i mezinárodního hospodářství. K hlubší profilaci studentů podle jejich zájmu slouží povinně volitelné předměty, práce SVOČ a diplomové práce.

Katedra národního hospodářství zajišťuje výuku dvousemestrálního předmětu povinného základu v LS prvního ročníku TNH I. (2/1 Z) a v ZS druhého ročníku TNH II. (2/2 Z, Zk), garantem je doc. dr. Bažantová a dr. Seknička.

TNH I. je paralelně vyučován i pro **kurz CŽV**.

Zápočty mají standardizovanou písemnou formu pro všechny studenty včetně posluchačů CŽV, zkouška je ústní.

Katedra zajišťuje výuku **11 povinně volitelných předmětů**:

V zimním semestru:

- Vybrané kapitoly z dějin ekonomického myšlení
- Etika v podnikání
- Statistické a ekonometrické metody
- Institucionální ekonomie a ekonomie veřejného sektoru

V letním semestru:

- Vybrané otázky kapitálového trhu
- Regulace finančních trhů
- Hospodářská politika
- Ekonomika a řízení firmy
- Podnikové a manažerské finance
- Ekonomická teorie správy akciových společností
- Behaviorální ekonomie v národohospodářské praxi (nově zavedený PVP od letního semestru 2017).

Katedra umožňuje absolvovat specializovaný **modul** „Regulatorní a institucionální rámec tržní ekonomiky“; od šk. r. 2016/17 je vyhlášen další **modul**: „Podnikové finance a základy manažerského rozhodování“ (u obou je garant doc. Bažantová).

Katedra zajišťuje výuku (garant a vyučující Ing. Helena Chytilová, Ph.D.) ve **2 kurzech Erasmu** (Public Policy: An Economic Perspective; Institutional Economics and Economics of the Public Sector) a **1 kurzu LL.M.** (Public Regulatory Policy: An Economic Perspective, responsible supervisor).

Předměty vyučované katedrou jsou kvalitně zabezpečeny učebnicemi i dalšími výukovými materiály. V základním kurzu jsou předepsány učebnice Ekonomie od P. Samuelsona – W. Nordhause a Ekonomie od R. Holmana, čímž se dosáhla kompatibilita s výukou teorie

národního hospodářství/základů ekonomie pro právníky na ostatních právnických fakultách a umožnilo se srovnání při uznávání předmětu absolvovaných na jiných VŠ.

Juridikum

Katedra národního hospodářství se zapojuje do nabídky pořádání kurzů, seminářů a přednášek pro veřejnost v rámci Juridika (koordinátor za katedru NH je dr. P. Seknička).

SVOČ

Již od počátku soutěže má katedra každoročně vlastní sekci SVOČ a počet přihlášených prací se vždy pohybuje přes 10; v posledních letech se vítězové fakultní sekce zúčastnili i mezinárodní Česko-Slovenské soutěže. Agendou SVOČ je za katedru pověřen Ing. Jan Pokorný.

III. VĚDECKÁ A VÝZKUMNÁ ČINNOST

Všichni členové katedry jsou v rámci vědecké činnosti zapojeni do řešení vědeckých úkolů PRVOUK 04, doc. Bažantová je zapojena i do programu PRVOUK 06 a od podzimu 2015 je členkou Rady PRVOUK 04. Členové katedry jsou v rámci vědecké činnosti zapojeni do řešení vědeckých úkolů, kde mimo jiné pravidelně publikují vědecké a odborné články, účastní se vědeckých konferencí a seminářů, tuzemských i zahraničních.

Katedra NH pod vedením doc. Bažantové ve šk. roce 2015/16 pořádala za aktivní účasti členů katedry národního hospodářství, dalších odborníků z akademické sféry a z praxe 3 workshopy 1. „Pan-evropský penzijní produkt jako povinná součást III. pilíře?“ (1. 10. 2015, ve spolupráci s Asociací pro kapitálový trh); 2. „Společenská odpovědnost podniku“ (12. 11. 2015); 3. Etika v podnikání a hodnoty trhu (8. 6. 2016) a 1 konferenci „Právo pro ekonomickou praxi“ (19. 5. 2016).

V roce 2016 byly přihlášeny do výběrového řízení GA ČR 2 granty.

Publikační činnost

Při výuce i své vědecko-výzkumné činnosti katedra klade důraz na interdisciplinární přístup k ekonomické problematice akcentující vzájemné vztahy a souvislosti institucionálního,

legislativního a etického rámce ekonomiky pro ekonomický vývoj a efektivnost národního hospodářství. V této poloze spočívá i specifický přínos katedry národního hospodářství, odlišující ji od jiných vysokoškolských pracovišť orientovaných ekonomickým směrem. *Přínos katedry NH pro fakultu by měl spočívat v publikačních výstupech v impaktovaných časopisech (SCOPUS, Web of Science)*. Cílem je každoročně zpracovat a nabídnout k publikaci jeden takovýto výstup (což samozřejmě neznamena, že bude vždy časopisem k publikaci přijat). V roce 2016 již jeden příspěvek v impaktovaném časopisu ve Web of Science doc. Bažantové vyšel (viz níže).

Nejvýznamnější publikované výsledky členů katedry v 2015/2016

Bažantová, Ilona: Czech economist Karel Engliš and his Relation to the Austrian School in the First Half of the 20th Century. *Prague Economic Papers*, vol. 25, 2016, no. 2, pp. 234-246, ISSN 1210-0455, DOI 10.18267/j.pep.557, WOS 000374921000008, ImpF 0,825

Seknička, Pavel, Putnová, Anna: *Etika v podnikání a hodnoty trhu*. Praha: Grada Publishing 2016, ISBN 978-80-247-5545, 200 s.

Bažantová, Ilona: Moral Hazard, its Manifestations with Regard to Financial Sphere. *Journal of International Scientific Publications: Economy & Business*, vol. 10, 2016, ISSN 1314-7242 (online), pp. 140-150, <http://www.scientific-publications.net/en/article/1001228/>

Bažantová, Ilona: The Emergence and Development of Corporate Governance as an economic and institutional Phenomenon. *Journal of International Scientific Publications: Economy & Business*, vol. 9, 2015, ISSN 1314-7242 (online), pp. 167-178, <http://www.scientific-publications.net/en/issue/1000012/>.

Bažantová, Ilona: Čeští keynesiánci a jejich teoretický pohled na hospodářskou krizi 30. let 20. století. In KUBŮ, Eduard; SOUKUP, Jindřich; ŠOUŠA, Jiří (eds.). *Fenomén hospodářské krize v českých zemích 19. až počátku 21. století. Cyklický vývoj ekonomiky v procesu gradující globalizace*. Praha – Ostrava: Nová tiskárna Pelhřimov 2015, s. 49-72, ISBN 978-80-7415-063-0.

Bažantová, Ilona: Albín Bráf a jeho zaměření na sociální otázku. In ŠTEFKO, Martin (ed.). *Česká škola sociální politiky v souvislostech*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2015, s. 30-46, 150 s., ISBN 978-80-87975-39-8.

IV. PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ KATEDRY

Na katedře působí 2 odborné asistentky (každá úvazek 0,5), 4 odborní asistenti a 1 docentka. Věková struktura je 2 zaměstnanci do 40 let, 2 zaměstnanci do 50 let, 2 do 60 let a 1 zaměstnanec nad 60 let. V příštím roce se počítá se zahájením habilitačního řízení dr. Sekničky a ing. Chytilové.